

LANDSKRONA STAD KOMMUNSTYRELSEN	
Ank.	2017 -05- 0 2
Direkt.nr.	Össelnr.

Individ- och familjenämnden Datum
2017-04-27

§ 44

dnr 2017/584

Remissyttrande till Justitiedepartementet – Se barnet! (SOU 2017:6)**Ärendebeskrivning**

Landskrona stad har av Justitiedepartementet utsetts som remissmottagare av ”Se barnet! - Betänkande av 2014 års vårdnadsutredning” (SOU 2017:6). Kommunstyrelsen har begärt in Individ- och familjenämndens yttrande på betänkandet. Föreliggande ärende utgör Individ- och familjenämndens svar till kommunstyrelsen.

Handlingar i ärendet

Tjänsteskrivelse daterad 2017-03-31.
Remissbrev daterat 2017-03-06 samt betänkande inkommet 2017-03-02.
Arbetsutskottet protokoll 2017-04-12 § 24.

BESLUTIndivid- och familjenämnden beslutar

att genom översändande av föreliggande sammanställning till kommunstyrelsen anse remissen ”Se barnet! - Betänkande av 2014 års vårdnadsutredning” (SOU 2017:6) besvarad.

Expedieras till:
Kommunstyrelsen

Justerande sign

Utdragsbestyrkande

Landskrona stad

Individ- och familjeförvaltningen

Datum	Er Referens
2017-03-31	KS 2017/486
Handläggare	Vår Referens
Petter Hector	IFN 2017/584

Nämnd	§	Datum
Individ- och familjenämndens arbetsutskott		2017-04-12
Individ- och familjenämnden		2017-04-27
Kommunstyrelsens arbetsutskott		2017-04-24
Kommunstyrelsen		2017-05-11

Remissyttrande till Justitiedepartementet - Se barnet! (SOU 2017:6)

Ärendebeskrivning

Landskrona stad har av Justitiedepartementet utsetts som remissmottagare av ”Se barnet! - Betänkande av 2014 års vårdnadsutredning” (SOU 2017:6). Kommunstyrelsen har begärt in Individ- och familjenämndens yttrande på betänkandet. Föreliggande ärende utgör Individ- och familjenämndens svar till kommunstyrelsen.

Förslag till beslut

Individ- och familjenämnden föreslås besluta

att genom översändande av föreliggande sammanställning till kommunstyrelsen anse remissen ”Se barnet! - Betänkande av 2014 års vårdnadsutredning” (SOU 2017:6) besvarad.

Ärendets beredning

Kommunstyrelsen i Landskrona stad har överlämnat slutbetänkandet till Individ- och familjeförvaltningen som låtit handlägga ärendet inom verksamhetsområdet för Barn och Unga.

Sammanställning

Regeringen beslutade den 12 juni 2014 att tillsätta en särskild utredning med uppdrag att utvärdera 2006 års vårdnadsreform (dir. 2014:84). En huvuduppgift var att undersöka hur reglerna om vårdnad, boende och umgänge tillämpas och ta ställning till om de behöver ändras för att reformens grundläggande syfte – att stärka barnrättsperspektivet – ska uppnås. En annan huvuduppgift var att kartlägga och analysera orsakerna till ökningen av antalet vårdnadsmål. Betänkandet omfattar bland annat följande förslag:

- *Obligatoriska informationssamtal ska föregå domstolsprocessen.*
- *Vid bedömningen av vårdnadsfrågan ska avseende särskilt fästas vid föräldrarnas förmåga att ta ett gemensamt ansvar i frågor som rör barnet.*
- *Domstolen ska kunna besluta om gemensam vårdnad även om båda föräldrarna motsätter sig det.*
- *Barnets bästa tydliggörs.*
- *Barn ska få relevant information och barnets rätt att fritt uttrycka sina åsikter och få dem beaktade tydliggörs.*
- *En tillfällig vårdnadshavare ska kunna utses om det finns särskilda skäl.*
- *Nya forumregler när det finns skyddade personuppgifter.*
- *Interimistiska beslut om vårdnad ska meddelas endast om det finns särskilda skäl.*

Samt förslag i handläggarfrågor:

- *Fler sekretessbrytande bestämmelser mellan socialnämnder.*
- *En tidsgräns ska införas för utförande av vårdnads-, boende och umgängesutredningar.*
- *Domstolarnas handläggningstider kan förkortas med hjälp av gällande bestämmelser.*

Enligt Individ- och familjenämndens bedömning har utredningen totalt sett föreslagit adekvata åtgärder vilka sammantaget bör leda till ett ökat fokus på barn samt att färre konflikter avgörs i domstol. Förslagen tydliggör barns rättigheter i flera avseenden och fokus flyttas från föräldrar till barn. Förslaget om barns rätt till information och rätt att komma till tals stärker barns rätt till delaktighet i frågor som rör vårdnad, boende eller umgänge. Individ- och familjenämnden vill särskilt lyfta fram att nämnden ska få höra ett barn utan vårdnadshavares samtycke och utan att vårdnadshavaren är närvarande. På så vis tydliggörs att barn har en ovillkorlig rätt att komma till tals oavsett vårdnadshavarnas uppfattning i frågan. Samma bestämmelse bör gälla som vid utredning enligt Socialtjänstlagen 11:1, det vill säga att samtal med barnet ska kunna ske utan förälders samtycke. Om barns rätt att få uttrycka sina åsikter ska tas på allvar ska inte en förälder kunna hindra detta.

Individ- och familjenämnden delar uppfattningen att det vid bedömningen av barnets bästa ska fästas särskild vikt vid föräldrarnas förmåga att sätta barnets behov före den egna konflikten. Dock ser Landskrona stad svårigheter med

tillämpningen av detta i synnerhet när det förekommer våld i relationen. Det är vidare Individ- och familjenämndens bedömning att förslaget om informationssamtal med föräldrar i konflikt om barn kommer att bidra till att konflikter mellan föräldrar minskar och att färre tvister avgörs i domstol. Förutsättningarna för att på ett tidigare stadium hitta den bästa lösningen för barnet kommer därmed att öka. Förslaget kan på så sätt bidra till bättre förutsättningar för psykiskt och fysiskt välmående för de barn vars föräldrar är eller har varit oense i frågor som rör vårdnad, boende eller umgänge

Det är vidare Individ- och familjenämndens bedömning att det bör finnas särskilda domstolar som handlägger ärenden där det förekommer sekretesskydd, och att särskilda forumregler bör införas i såväl äktenskapsbalken som föräldrabalken. Nationella riktlinjer behövs kring dokumentation och handläggning avseende sekretessärenden. Man ska exempelvis som förskollärare inte behöva uppge namn och på vilken förskola man arbetar. Om man till exempel inte kan ta referenssamtal av risk för att utelämna de som är skyddade blir utredningarna bristfälliga. Individ- och familjenämnden även uppfattningen att en socialnämnd vid snabbupplysningar enligt FB 6 kap 20 § bör kunna inhämta upplysningar från en annan socialnämnd om det krävs för att överlämna relevant information till domstolen.

Individ- och familjeförvaltningen delar uppfattningen att tyngdpunkten ej bör läggas på föräldrarnas förmåga att samarbeta kring barnet. Det gemensamma ansvaret för barnet är viktigare än deras förmåga att samarbeta. Följden av att fästa större vikt vid det gemensamma ansvar kan möjligen leda till fler ärenden med enskild vårdnad och då behövs umgängesrätten med umgängesföräldern säkerställas. Individ- och familjeförvaltningen deltar i *Konflikt och försoning* och vill lyfta fram modellens positiva erfarenheter men delar uppfattningen att metoden inte bör regleras i lag. *Konflikt och försoning* framstår egentligen som ett projekt för att göra det som bör göras i ordinarie utredningar, det vill säga ha den tid och de resurser som krävs för flera möten med föräldrar och barn, och därmed inte bara inhämta uppgifter utan även arbeta med parterna under utredningstiden.

Individ- och familjenämnden vill vidare lyfta fram en farhåga kring att göra det till en lagstadgad skyldighet för föräldrar att delta i samarbetsamtal. Detta med anledning av att familjerätten i Landskrona nu ser många som tackar ja till samarbetsamtal men som egentligen inte är intresserade vilket sällan leder till ett bra resultat. Det vore bättre att i samband med ett obligatoriskt informationsamtal informera och erbjuda samarbets-samtal, alternativt *Konflikt och försoning*.

Slutligen bedömer Individ- och familjenämnden att det ligger ett stort ansvar på utredarna inom familjerätten att se vad som är bäst för barnet. Individ- och familjenämnden kan inte se att ett juridiskt biträde för barnet skulle kunna göra en bättre bedömning. I övrigt har Individ- och familjenämnden inga ytterligare synpunkter att lämna i föreliggande ärende utan ställer sig bakom de slutsatser som framkommer i slutbetänkandet.

Sammanfattning

Landskrona stad har av Justitiedepartementet utsetts som remissmottagare av ”Se barnet! - Betänkande av 2014 års vårdnadsutredning” (SOU 2017:6). Individ- och familjenämnden har yttrat sig över betänkandet och ställer sig i huvudsak bakom utredarens slutsatser.

Individ- och familjeförvaltningen

Annette Lindberg Mohlin
Förvaltningschef

Petter Hector
Verksamhetschef för Barn och Unga